

Research Paper

Correlation Between Internet Addiction and General Health in Students of Qom University of Medical Sciences in 2018

Sadegh Yousefi¹, Marzieh Mohseni², Azam Biderafsh³, Hamed Shoghi⁴, Seyed Ali Shafiei^{*5}

1. Neuroscience Research Center, Spiritual Health Research Center, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.
2. General Practitioner, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.
3. Department of Epidemiology, Faculty of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
4. Clinical Research of Development Center, Shahid Beheshti Hospital, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.
5. Neuroscience Research Center, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.

Use your device to scan and read the article online

Citation Yousefi S, Mohseni M, Biderafsh A, Shoghi H, Shafiei S A. [Correlation between Internet Addiction and General Health in Students of Qom University of Medical Sciences in 2018 (Persian)]. Qom University of Medical Sciences Journal. 2022; 15(11):724-733. <https://doi.org/10.32598/qums.15.11.652.1>

 <https://doi.org/10.32598/qums.15.11.652.1>

Received: 28 Oct 2021
Accepted: 14 Feb 2022
Available Online: 01 Feb 2022

ABSTRACT

Background and Objectives The increasing demand of people and students for computer technology and the Internet has caused mental health problems and social communication in them. In this study, the relationship between Internet addiction and general health in students of Qom University of Medical Sciences has been investigated.

Methods This descriptive-correlation study was performed on 321 students living in Qom dormitory of medical sciences through demographic, general health (GHQ) and Internet addiction questionnaires. Data analysis was performed using SPSS software in two parts: descriptive statistics, mean, frequency, frequency percentage and inferential statistics of Pearson correlation coefficient and univariate linear regression.

Results 79.8% of students were regular users and 20.2% of students were addicted to the Internet and no severe Internet addiction was observed. According to the general health questionnaire, 13.1% of students had mild disorder, 66% had moderate disorder and 20.9% had severe disorder. Pearson correlation coefficient between scales and general health in general with Internet addiction showed a significant and positive relationship at a significant level of 0.05. In linear regression analysis, the only variable is the duration of internet connection under the same conditions in terms of other variables that predict the general health score.

Conclusion There is a significant and positive relationship between public health and Internet addiction. Preventing the complications and dangers of Internet addiction is essential and requires educational, counseling, and behavioral planning among vulnerable students.

Keywords:
Internet Addiction Disorder, Public Health, Students

* Corresponding Author:

Seyyed Ali Shafiei, PhD

Address: Neuroscience Research Center, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.

Tel: +98 (31) 971040

E-Mail: salishafiei@yahoo.com, sashafiei@muq.ac.ir

مقاله پژوهشی

بررسی همبستگی اعتیاد به اینترنت و سلامت عمومی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۷

صادق یوسفی^۱، مرضیه محسنی^۲، اعظم بیدرفش^۳، حامد شوقی^۴، سید علی شفیعی^۵

۱. مرکز تحقیقات علوم اعصاب، مرکز تحقیقات سلامت معنوی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
۲. پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
۳. گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
۴. مرکز توسعه تحقیقات بالینی شهید بهشتی، بیمارستان شهید بهشتی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
۵. مرکز تحقیقات علوم اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

Citation Yousefi S, Mohseni M, Biderafsh A, Shoghi H, Shafiei S A. [Correlation between Internet Addiction and General Health in Students of Qom University of Medical Sciences in 2018 (Persian)]. Qom University of Medical Sciences Journal. 2022; 15(11):724-733. <https://doi.org/10.32598/qums.15.11.652.1>

<https://doi.org/10.32598/qums.15.11.652.1>

چکیده

زمینه و هدف: تقاضای فزاینده مردم و دانشجویان به فناوری رایانه و اینترنت، سبب ایجاد اختلال بهداشت روانی و ارتباطات اجتماعی در آن‌ها شده است. در این پژوهش به بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت و سلامت عمومی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم پرداخته شده است.

روش بررسی: در این تحقیق صورت توصیفی همبستگی، پرسش‌نامه‌های مشخصات جمعیت‌شناختی، سلامت عمومی و اعتیاد به اینترنت یانگ، توسط ۳۲۱ نفر از دانشجویان ساکن خوابگاه علوم پزشکی قم (۱۴۰ نفر آقا و ۱۸۱ نفر خانم) در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ تکمیل شد. تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و در دو بخش آمار توصیفی میانگین، تعداد، درصد تعداد و آمار استنباطی ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی تک‌متغیره انجام گرفت.

یافته‌ها: ۷۹/۸ درصد دانشجویان، کاربران عادی و ۲۰/۲ درصد دانشجویان معتاد به اینترنت بودند. با در نظر گرفتن نمره کسب‌شده از پرسش‌نامه سلامت عمومی، ۱۳/۱ درصد دانشجویان دچار اختلال خفیف بودند و ۶۶ درصد اختلال متوسط و ۲۰/۹ درصد اختلال شدید داشتند. ضریب همبستگی پیرسون بین مقیاس‌ها و سلامت عمومی با اعتیاد به اینترنت، ارتباط معناداری در سطح معناداری ۰/۰۵ نشان دادند. در آنالیز رگرسیون خطی، تنها متغیر مدت زمان اتصال به اینترنت در شرایط یکسان از نظر سایر متغیرها توانسته است نمره سلامت عمومی را پیش‌بینی کند.

نتیجه‌گیری: بین سلامت عمومی با اعتیاد به اینترنت ارتباط معناداری وجود دارد. پیشگیری از عوارض و خطرات ناشی از اعتیاد به اینترنت ضروری است و نیاز به برنامه‌ریزی آموزشی، مشاوره‌ای و رفتاری بین دانشجویان آسیب‌پذیر دارد.

تاریخ دریافت: ۰۶ آبان ۱۴۰۰

تاریخ پذیرش: ۲۵ بهمن ۱۴۰۰

تاریخ انتشار: ۱۲ بهمن ۱۴۰۰

کلیدواژه‌ها:

اختلال اعتیاد به اینترنت، سلامت عمومی، دانشجویان

* نویسنده مسئول:

دکتر سید علی شفیعی

نشانی: قم، دانشگاه علوم پزشکی قم، مرکز تحقیقات علوم و بیماری‌های اعصاب.

تلفن: ۰۴۰ ۹۷۱۰۴۰ (۳۱) ۰۹۸

رایانامه: salishafiei@yahoo.com, sashafiei@muq.ac.ir

مقدمه

روش بررسی

در این مطالعه توصیفی همبستگی، ۳۲۱ نفر از دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه علوم پزشکی قم به روش در دسترس بر اساس امکانات تیم تحقیق مشارکت داشتند. پیش از انجام مطالعه، ضمن توضیح مطالعه از داوطلبان رضایت آگاهانه گرفته شد و به آنان در خصوص محرمانه ماندن اطلاعات اطمینان خاطر داده شد. معیار ورود به مطالعه دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه علوم پزشکی قم و معیار خروج عدم تمایل به ادامه همکاری بود.

ابزارهای گردآوری اطلاعات

پرسش‌نامه مشخصات جمعیت‌شناختی

این پرسش‌نامه شامل رشته و مقطع تحصیلی، سال ورود به دانشگاه، جنسیت، وزن، قد، سن، وضعیت تأهل، دست غالب، مدت زمان اتصال به اینترنت، نوع وسیله اتصال، شامل تلفن همراه و سیم شبکه و وای‌فای رایانه‌های خانگی، ورزش منظم و جلسات آن، تأثیر قهوه یا چای، و تأثیر داروهای ضد درد و سرماخوردگی بر خواب بود.

پرسش‌نامه سلامت عمومی^۲

این پرسش‌نامه یک ابزار غربالگری مبتنی بر روش خودگزارش‌دهی است که برای تفکیک موارد مبتلا به اختلالات روان‌شناختی ساخته شده است و می‌تواند احتمال وجود یک اختلال روانی را در فرد تعیین کند. همچنین برای ردیابی کسانی که دچار مشکلات روان‌شناختی هستند، استفاده می‌شود و هدف آن دست‌یابی به یک تشخیص خاص در سلسله مراتب اختلالات روانی نیست، بلکه تمایز بین اختلال روانی و سلامت است.

این پرسش‌نامه، بر اساس تحلیل عاملی، چهار زیرمقیاس جسمانی، اضطراب و اختلال خواب، عملکرد اجتماعی و افسردگی دارد. از ۲۸ عبارت پرسش‌نامه، موارد یک الی هفت مربوط به مقیاس علائم جسمانی، موارد هشت الی چهارده مربوط به علائم اضطرابی و اختلال خواب، موارد ۱۵ الی ۲۱ مربوط به ارزیابی اختلال کارکرد اجتماعی و نهایتاً موارد ۲۲ الی ۲۸ علائم افسردگی را می‌سنجد. برای جمع‌بندی نمرات به الف نمره صفر، ب نمره یک، ج نمره دو و د نمره سه تعلق می‌گیرد. در هر مقیاس از نمره شش به بالا و در مجموع از نمره ۲۲ به بالا بیانگر اختلال است. اعتبار پرسش‌نامه یادشده در پژوهش تقوی از سه روش دوباره‌سنجی، تنصیف و آلفای کرونباخ بررسی شد که به ترتیب ضرایب اعتبار ۰/۷۰، ۰/۹۳ و ۰/۹۰ حاصل شد [۱۳].

امروزه استفاده از وسایل ارتباط جمعی همانند اینترنت رو به گسترش بوده و نقش مهمی در تغییر سبک زندگی مردم داشته است. اینترنت، یک وسیله ارتباطی مهم در خانه، مدرسه و محل کار است و بخشی از واقعیت زندگی است و فناوری اینترنت و رایانه در تمام حوزه‌های علمی، تجاری، فرهنگ، سیاست، تعلیم و تربیت و غیره بر تمام افراد و در سنین مختلف مؤثر بوده است. با وجود نقش مثبت و فراگیر اینترنت و ارتباطات مجازی، استفاده بیش از حد از این وسیله ارزشمند ممکن است باعث اعتیاد به آن و نهایتاً اتلاف بیش از حد وقت مفید شود [۱].

میزان رو به رشد پژوهش‌های صورت گرفته در زمینه اعتیاد به اینترنت نشان می‌دهد که اختلال رفتاری ناشی از اعتیاد به اینترنت^۱، نوعی اختلال روان‌شناختی اجتماعی است که از مشخصه‌های آن کناره‌گیری، اختلالات روانی و از هم گسیختگی روابط اجتماعی است [۲].

بین اعتیاد به اینترنت و رشد اجتماعی و نیز رفتارهای بهداشتی همبستگی معنادار و منفی گزارش شده است [۳]. مطالعات نشان داده‌اند که استفاده مفرط از اینترنت بر سلامت روانی دانشجویان اثر خواهد شد [۴، ۵]. احساس تنهایی از دیگر پیامدهای اعتیاد به اینترنت در دانشجویان گزارش شده است [۶]. اسکندر با تجزیه و تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که متغیری که بیشترین ارتباط با اعتیاد به اینترنت را دارد، فقدان اعتماد به نفس اجتماعی و سپس انزوای اجتماعی و تناقض احساسی در روابط خانوادگی است [۷].

در فراتحلیلی نشان داده شده است که اعتیاد به اینترنت، حتی پس از تعدیل متغیرهای مخدوش‌کننده احتمالی، از جمله افسردگی با افزایش خودکشی همراه بوده است [۸]. در مطالعه‌ای دیگر نشان داده شده که احتمال افسردگی بین گروه دچار اعتیاد به اینترنت، ۱/۵۸ برابر گروه کاربران عادی اینترنت است و همچنین مشکلات تحصیلی در گروه افسرده و معتاد قابل پیش‌بینی است [۹].

بخش مهمی از کاربران اینترنت را دانشجویان تشکیل می‌دهند. به هر حال، مطالعه سوابق و تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که اعتیاد به اینترنت با متغیرهای متعددی ارتباط دارد. با توجه به شیوع استفاده از اینترنت بین دانشجویان [۱۰] و ارتباط آن با جنبه‌های مختلف سلامت [۱۱، ۱۲]، در این مطالعه به بررسی ارتباط سلامت عمومی و اعتیاد به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم پرداخته شده است.

2. The General Health Questionnaire-28 (GHQ-28)

1. Internet Addiction Disorder

جدول ۱. توزیع دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه علوم پزشکی قم بر اساس شاخص‌های جمعیت‌شناختی در سال ۱۳۹۶

تعداد تجمعی	تعداد (درصد)	متغیر	
۳۴	۱۰۸(۳۴)	پزشکی	
۲۶/۵	۴۰(۱۲/۶)	پرستاری	
۵۲/۸	۲۰(۶/۳)	هوشبری	
۶۱/۶	۲۸(۸/۸)	اتاق عمل	
۷۰/۱	۲۷(۸/۵)	علوم آزمایشگاهی	رشته تحصیلی
۸۶/۵	۵۲(۱۶/۴)	بهداشت	
۹۰/۳	۱۲(۳/۸)	فوریت پزشکی	
۹۸/۴	۲۶(۸/۲)	دندان پزشکی	
۱۰۰	۵(۱/۶)	مامایی	
	۳۱۸(۱۰۰)	کل	
۴۱/۷	۱۳۳(۴۱/۷)	دکترای حرفه‌ای	مدرک تحصیلی
۹۶/۲	۱۷۴(۵۴/۵)	لیسانس	
۹۶/۶	۱(۰/۳)	فوق لیسانس	
۱۰۰	۱۱(۳/۴)	فوق دیپلم	
	۳۱۹(۱۰۰)	کل	
۴۳/۶	۱۴۰(۴۳/۶)	مرد	جنسیت
۱۰۰	۱۸۱(۵۶/۴)	زن	
	۳۲۱(۱۰۰)	کل	
۱۰/۲	۳۲(۱۰/۲)	متاهل	وضعیت ازدواج
۱۰۰	۲۸۴(۸۹/۸)	مجرد	
	۳۱۵(۱۰۰)	کل	
۸۶/۹	۲۷۱(۸۶/۹)	راست‌دست	دست غالب
۱۰۰	۴۱(۱۳/۱)	چپ‌دست	
	۳۱۲(۱۰۰)	کل	
۳۲/۸	۹۸(۳۲/۸)	دارد	ورزش منظم
۱۰۰	۲۰۱(۶۲/۲)	ندارد	
	۲۹۹(۱۰۰)	کل	
۴۴	۱۳۵(۴۴)	بله	بی‌خواهی با مصرف چای و قهوه
۱۰۰	۱۷۲(۵۶)	خیر	
	۳۰۷(۱۰۰)	کل	
۶۲/۵	۱۷۸(۶۲/۵)	بله	خواب‌آلودگی با مصرف دارو
۱۰۰	۱۰۷(۳۷/۵)	خیر	
	۲۸۵(۱۰۰)	کل	

جدول ۲. توزیع مقیاس‌های سلامت عمومی دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه علوم پزشکی قم

تعداد تجمعی	تعداد (درصد)	متغیر
۰	۰(۰)	کمترین حد
۳۶/۱	۱۱۶(۳۶/۱)	اختلال خفیف
۸۴/۴	۱۵۵(۴۸/۳)	اختلال متوسط
۱۰۰	۵۰(۱۵/۶)	اختلال شدید
۰	۰(۰)	کمترین حد
۳۹/۳	۱۲۶(۳۹/۳)	اختلال خفیف
۸۲/۸	۱۴۳(۴۴/۵)	اختلال متوسط
۱۰۰	۵۲(۱۶/۲)	اختلال شدید
۰/۳	۱(۰/۳)	کمترین حد
۱۷/۱	۵۴(۱۶/۸)	اختلال خفیف
۸۱/۳	۲۰۶(۶۴/۲)	اختلال متوسط
۱۰۰	۶۰(۱۸/۷)	اختلال شدید
۰/۳	۱(۰/۳)	کمترین حد
۶۵/۷	۲۱۰(۶۵/۴)	اختلال خفیف
۸۶/۳	۶۶(۲۰/۶)	اختلال متوسط
۱۰۰	۴۴(۱۳/۷)	اختلال شدید
۰	۰(۰)	کمترین حد
۱۳/۱	۴۲(۱۳/۱)	اختلال خفیف
۷۷/۱	۲۱۲(۶۶)	اختلال متوسط
۱۰۰	۶۷(۲۰/۹)	اختلال شدید

پرسش‌نامه اعتیاد به اینترنت یانگ

یافته‌ها

جدول شماره ۱ تعداد و درصد تعداد متغیرهای رشته تحصیلی، مدرک تحصیلی، جنسیت، وضعیت تأهل، دست غالب، وضعیت فعالیت، بی‌خوابی به دنبال مصرف قهوه و چای و خواب آلودگی با مصرف دارو دانشجویان شرکت‌کننده در مطالعه را نشان می‌دهد. میانگین وزن دانشجویان شرکت‌کننده در مطالعه $۶۸/۲ \pm ۱۵/۱$ کیلوگرم، میانگین قد $۱۷۰/۵ \pm ۹/۳$ سانتی‌متر و میانگین سن $۲۱/۷ \pm ۲/۹$ سال بود. مدت زمان اتصال به اینترنت $۵/۳ \pm ۳/۸$ ساعت، استفاده از تلفن همراه $۸۷/۷ \pm ۱۹/۸$ درصد، استفاده از سیم شبکه رایانه $۱۶/۶ \pm ۳/۱$ درصد و وای‌فای رایانه $۲۵/۲ \pm ۱/۹$ درصد گزارش شد.

این پرسش‌نامه یکی از معتبرترین تست‌های مربوط به سنجش اعتیاد به اینترنت است که توسط دکتر کیمبرلی یانگ ابداع شده است. این پرسش‌نامه بیست سؤال دارد و هدف آن سنجش میزان اعتیاد به اینترنت در افراد مختلف است. طیف پاسخ‌دهی آن به صورت لیکرت بوده و پنج درجه دارد. در پژوهش حاضر اگر فرد در این آزمون نمره مساوی یا پایین‌تر از ۴۶ را به دست می‌آورد، در گروه کاربران معتاد به اینترنت قرار می‌گرفت. این پرسش‌نامه در جامعه ایرانی خصوصیات روان‌سنجی مطلوبی دارد [۱۴].

تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۵ و در دو بخش آمار توصیفی میانگین، تعداد، درصد تعداد و... و آمار استنباطی ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی تک‌متغیره انجام شد.

جدول ۳. ضریب همبستگی پیرسون بین ابعاد مختلف سلامت عمومی و اعتیاد به اینترنت

متغیر	اختلال علائم جسمانی	اختلال اضطرابی و خواب	اختلال کارکرد اجتماعی	اختلال افسردگی	اختلال سلامت عمومی	اعتیاد به اینترنت
اختلال علائم جسمانی	۱	۰/۶۳	۰/۳	۰/۴۸	۰/۷۷	۰/۳۷
سطح معناداری	-	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
اختلال اضطرابی و خواب	۰/۶۳	۱	۰/۳۷	۰/۵۸	۰/۸۴	۰/۳۳
سطح معناداری	۰/۰۰۱	-	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
اختلال کارکرد اجتماعی	۰/۳	۰/۳۷	۱	۰/۴۲	۰/۶۴	۰/۱۷
سطح معناداری	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	-	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
اختلال افسردگی	۰/۴۸	۰/۵۸	۰/۴۲	۱	۰/۸۳	۰/۳۱
سطح معناداری	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	-	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
اختلال سلامت عمومی	۰/۷۷	۰/۸۴	۰/۶۴	۰/۸۳	۱	۰/۴۸
سطح معناداری	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
اعتیاد به اینترنت	۰/۳۷	۰/۳۳	۰/۱۷	۰/۳۱	۰/۴۸	۱
سطح معناداری	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	-

مشخصات جمعیت‌شناختی، متغیر ورزش منظم و مدت زمان اتصال به اینترنت در شرایط یکسان نسبت به سایر متغیرها توانسته است اختلال علائم جسمانی را پیش‌بینی کند.

در مورد اختلال اضطراب و خواب، متغیر ورزش منظم در شرایط یکسان نسبت به سایر متغیرها توانسته است اختلال اضطراب و خواب را پیش‌بینی کند. در مورد ارتباط اختلال عملکرد اجتماعی مطالعه حاضر نشان داد که متغیر خواب‌آلودگی ناشی از مصرف داروهای معمولی ضددرد و سرماخوردگی در شرایط یکسان نسبت به سایر متغیرها توانسته است اختلال عملکرد اجتماعی را پیش‌بینی کند. در مورد ارتباط اختلال افسردگی، متغیر جنسیت و مدت زمان اتصال به اینترنت در شرایط یکسان نسبت به سایر متغیرها توانسته است اختلال افسردگی را پیش‌بینی کند.

در مورد ارتباط نمره سلامت عمومی، تنها متغیر مدت زمان اتصال به اینترنت در شرایط یکسان از نظر سایر متغیرها توانسته است نمره سلامت عمومی را پیش‌بینی کند. در نهایت، رگرسیون خطی، ارتباط نمره سلامت عمومی با نمره اعتیاد به اینترنت را بیان می‌کند.

بحث

بر اساس یافته‌های این پژوهش، ۷۹/۸ درصد دانشجویان کاربران عادی و ۲۰/۲ درصد دانشجویان دچار اعتیاد به اینترنت بودند و اعتیاد شدید به اینترنت در بین دانشجویان مشاهده نشد. در پژوهش آناند و همکاران روی ۱۷۶۳ نفر، ۲۷ درصد از دانشجویان پزشکی اعتیاد خفیف، ۱۰/۴ درصد اعتیاد متوسط و

در مقیاس علائم جسمانی و اضطرابی و اختلال خواب و عملکرد اجتماعی، بیشتر داوطلبان در دسته متوسط و در مقیاس علائم افسردگی، بیشترین افراد در دسته خفیف جای گرفتند. میزان تعداد و درصد تعداد در رده شدید به ترتیب در مقیاس علائم جسمانی ۵۰ (۱۵/۶ درصد)، علائم اضطرابی و اختلال خواب ۵۲ (۱۶/۲ درصد)، عملکرد اجتماعی ۶۰ (۱۸/۷ درصد) و در مقیاس علائم افسردگی ۴۴ (۱۳/۷ درصد) است. در سلامت عمومی تعداد و درصد تعداد به ترتیب در سه گروه خفیف ۴۲ (۱۳/۱ درصد)، متوسط ۲۱۲ (۶۶ درصد) و شدید ۶۷ (۲۰/۹ درصد) است (جدول شماره ۲).

با توجه به توزیع نرمال داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. در ۰/۳۷ موارد از روی اختلال علائم جسمانی، در ۰/۳۳ موارد از روی اختلال اضطراب و خواب، در ۰/۱۷ موارد از روی اختلال عملکرد اجتماعی، در ۰/۳۱ موارد از روی افسردگی و در ۰/۳۸ موارد از روی اختلال سلامت عمومی می‌توان اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی کرد و بالعکس (جدول شماره ۳).

جدول شماره ۴ مدل نهایی رگرسیون خطی ارتباط اعتیاد به اینترنت، سلامت جسمانی، اختلال اضطراب و خواب، اختلال عملکرد اجتماعی، افسردگی و نمره سلامت عمومی با متغیرهای جمعیت‌شناختی را نشان می‌دهد. در مورد ارتباط اعتیاد به اینترنت، متغیر وزن و مدت زمان اتصال به اینترنت در شرایط یکسان نسبت به سایر متغیرها توانسته است اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی کنند. در مورد ارتباط اختلال علائم جسمانی با

جدول ۴. مدل نهایی رگرسیون خطی ارتباط اعتیاد به اینترنت، سلامت جسمانی، اختلال اضطراب و خواب، اختلال عملکرد اجتماعی، افسردگی و نمره سلامت عمومی با متغیرهای جمعیت‌شناختی

متغیر	اعتیاد به اینترنت		سلامت جسمانی		علامه اضطرابی و خواب	
	ضریب بتا (انحراف معیار)	سطح معناداری	ضریب بتا (انحراف معیار)	سطح معناداری	ضریب بتا (انحراف معیار)	سطح معناداری
مدت زمان متصل به اینترنت	۱/۳۲ (۰/۱۸)	۰/۰۰۰**	۰/۲۵ (۰/۰۵)	۰/۰۰۰**	-	-
مصرف دارو	-	-	-	-	-	-
جنسیت	-	-	-	-	-	-
ورزش منظم	-	-	۰/۸۶ (۰/۴۵)	۰/۰۵*	۱/۱۷ (۰/۵)	۰/۰۲۲*
وزن	۰/۰۹ (۰/۰۴)	۰/۰۴۸*	-	-	-	-

متغیر	عملکرد اجتماعی		افسردگی		سلامت عمومی	
	ضریب بتا (انحراف معیار)	سطح معناداری	ضریب بتا (انحراف معیار)	سطح معناداری	ضریب بتا (انحراف معیار)	سطح معناداری
مدت زمان متصل به اینترنت	-	-	۰/۳۵ (۰/۰۷)	۰/۰۰۰**	۰/۸۷ (۰/۱۸)	۰/۰۰۰**
مصرف دارو	-۰/۷۱ (۰/۳۹)	۰/۰۵*	-	-	-	-
جنسیت	-	-	-۱/۶۸ (۰/۵۵)	۰/۰۰۳*	-	-
ورزش منظم	-	-	-	-	-	-
وزن	-	-	-	-	-	-

* معناداری در سطح ۰/۰۵ و ** معناداری در سطح ۰/۰۱

مجله
دانشگاه علوم پزشکی قم

همچنین دلیل دیگر، علاقه بیشتر مردان به دریافت اخبار و اطلاعات روز و رویدادهای ورزشی از طریق اینترنت است، در حالی که زنان به دنبال توسعه ارتباطات اجتماعی بوده و بیشتر از مردان پیگیر سلامت روان خود هستند [۱۸]. همچنین برخلاف این پژوهش که میان ارتباط به اینترنت و وضعیت تأهل ارتباط معناداری گزارش نشد، درگاهی و قنبرنژاد نشان دادند که مجردین بیشتر در معرض خطر اعتیاد به اینترنت هستند [۱۸، ۲۲]. همسو با این تحقیق، حسن‌زاده نشان داد که اعتیاد به اینترنت در دانشجویان در سنین مختلف متفاوت نیست [۲۳].

نتایج مطالعه در مورد ارتباط متغیرهای پرسش‌نامه جمعیت‌شناختی با مقیاس‌های سلامت عمومی نشان داد که متغیر مدت زمان اتصال به اینترنت با اختلال علامه جسمانی و افسردگی و به طور کلی اختلال سلامت عمومی رابطه معنادار و مثبت دارند. شاید دلیل این امر در معرض بودن کاربران با امواج مضر تلفن همراه و وای‌فای باشد. با توجه به پاسخ‌های استرس بیولوژیک، فرکانس رادیویی امواج الکترومغناطیس ساطع شده توسط تلفن‌های همراه می‌تواند به سلامت انسان آسیب برساند. امواج الکترومغناطیس تلفن همراه و وای‌فای ممکن است اثرات مخربی بر مغز داشته باشد و بر عملکردهای فیزیولوژیک نورون‌ها تأثیر بگذارد [۲۴].

۰/۸ درصد دچار اعتیاد شدید به اینترنت بودند [۱۵]. بگدی و همکاران نشان دادند که به ترتیب ۳۰/۶۹ درصد، ۲۶/۶۰ درصد و ۰/۲۶ درصد دانشجویان دچار اعتیاد خفیف، متوسط و شدید بودند [۱۶]. یافته‌های لنگرزاده و همکاران حاکی از آن بود که با استفاده مفرط و آسیب‌شناسانه از اینترنت، میزان سلامت روانی دانشجویان کاهش می‌یابد [۱۷-۱۹].

در پژوهش حاضر نشان داده شد که متغیر وزن و مدت زمان اتصال به اینترنت توانسته است اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی کند. از نظر ارتباط بین مدت زمان اتصال به اینترنت و اعتیاد به اینترنت با آناند و همکاران همسو بوده است [۱۵]. در این پژوهش اعتیاد به اینترنت با رشته تحصیلی، سطح تحصیلات، سن، جنسیت، قد، وضعیت تأهل، دست غالب و فعالیت ورزشی ارتباط معنادار نداشته که با کار ژانگ و همکاران [۲۰] همسو بوده و با کار آناند و همکاران [۱۵] و قنبرنژاد [۱۸] ناهمسو بوده است.

قنبرنژاد نشان داد که برخلاف این پژوهش، بین اعتیاد به اینترنت و جنسیت، وضعیت تأهل، رشته تحصیلی، سن و مقطع تحصیلی رابطه آماری معناداری وجود دارد. برخلاف پژوهش ما، کیم و همکاران در مطالعه خود نشان دادند که میزان اعتیاد به اینترنت در زنان کمتر از مردان به نظر می‌رسد [۲۱] که منطقی‌تر به نظر می‌رسد، زیرا احتمالاً خانم‌ها ترجیح می‌دهند که بیشتر وقت خود را صرف خواندن کتاب کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مطالعه دارای تأییدیه از کمیته اخلاق (IR.MUQ. REC.1396.101) دانشگاه علوم پزشکی قم است.

حامی مالی

مقاله حاضر برگرفته از پایان‌نامه دکترای حرفه‌ای مرضیه محسنی در گروه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم است.

مشارکت نویسندگان

مفهوم‌سازی و روش‌شناسی: صادق یوسفی و سید علی شفیعی؛ تحقیق و بررسی: مرضیه محسنی؛ تحلیل آماری: اعظم بیدرفش؛ نگارش پیش‌نویس: سید علی شفیعی، صادق یوسفی و حامد شوقی؛ ویراستاری و نهایی‌سازی نوشته: حامد شوقی، صادق یوسفی، سید علی شفیعی و اعظم بیدرفش.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران از همه شرکت‌کنندگان در مطالعه به جهت همکاری صمیمانه آنان تشکر می‌کنند.

نتایج این پژوهش همسو با مطالعات دیگر نشان داد که در مجموع سلامت عمومی کاربران معتاد به اینترنت نسبت به کاربران عادی در معرض خطر بیشتری قرار دارد [۲۵]. شاید دلیل این امر کاهش فعالیت فیزیکی کاربران معتاد به اینترنت، تغییر در الگوی خواب و بیداری و توجه کم به تغذیه و همچنین عوارض ناشی از امواج مضر الکترومغناطیس تلفن همراه و وای‌فای باشد. در پژوهش ما، پژوهش هیچ ارتباطی بین رشته تحصیلی و اعتیاد به اینترنت مشاهده نشد که همسو با مطالعه مصلحی نیست. مصلحی نشان داد که نگرش خوب و متوسط در بین دانشجویان رشته بهداشت محیط و عمومی مشاهده می‌شود [۲۶].

ضریب همبستگی پیرسون بین مقیاس‌ها و سلامت عمومی با اعتیاد به اینترنت ارتباط معنادار و مثبتی در سطح معناداری ۰/۰۵ نشان داد. در واقع، در ۰/۳۷ موارد از روی اختلال علائم جسمانی، در ۰/۳۳ موارد از روی اختلال اضطراب، در ۰/۱۷ موارد از روی اختلال عملکرد جسمانی، در ۰/۳۱ موارد از روی افسردگی و در ۰/۳۸ موارد از روی سلامت عمومی می‌توان اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی کرد و بالعکس که با نتایج پژوهش اسکندر [۷]، بونویسودهی و کولادی [۹]، آناند و همکاران [۱۵]، بگدی و همکاران [۱۶]، لنگرزاده [۱۷]، ساداتی [۳] و جعفری [۱۲] همسو بوده است.

مهم‌ترین محدودیت این پژوهش، عدم شرکت برخی دانشجویان در تکمیل پرسش‌نامه بود. همچنین محدودیت‌های دیگر، مقطعی بودن مطالعه و اختصاص داشتن نتایج این مطالعه صرفاً به دانشجویان علوم پزشکی بود.

نتیجه‌گیری

اعتیاد به اینترنت بین دانشجویان شایع بوده و بین سلامت عمومی با اعتیاد به اینترنت ارتباط معنادار و مثبتی وجود دارد. از این رو، فرهنگ‌سازی مناسب و آموزش صحیح استفاده از اینترنت بین دانشجویان ضروری به نظر می‌رسد.

این تحقیق قبل از شیوع ویروس کرونا در دنیا انجام شده است؛ بنابراین با توجه به افزایش چشمگیر ساعات حضور کاربران اینترنتی در فضای مجازی در شرایط کرونازده فعلی، انتظار می‌رود که سلامت عمومی افراد در حال حاضر، بیشتر تحت تأثیر اثرات مخرب فضای مجازی قرار بگیرد؛ بنابراین انجام مطالعات جدیدی در این زمینه و مقایسه آن با مطالعه حاضر جهت پیگیری روند حرکت میزان اعتیاد به اینترنت و وضعیت سلامت عمومی دانشجویان پیشنهاد می‌شود.

References

- [1] Choi JS, Park SM, Lee J, Hwang JY, Jung HY, Choi SW, et al. Resting-state beta and gamma activity in Internet addiction. *Int J Psychophysiol.* 2013; 89(3):328-33. [DOI:10.1016/j.ijpsycho.2013.06.007] [PMID]
- [2] Kalwar SK. Comparison of human anxiety based on different cultural backgrounds. *Cyberpsychol Behav Soc Netw.* 2010; 13(4):443-6. [DOI:10.1089/cyber.2009.0380] [PMID]
- [3] Sadati Baladehi M, Taghi Pour Javan A. [The relationship between internet addiction, social development and health behaviors of high school students in Tehran (Persian)]. *Iran J Health Educ Health Promot.* 2018; 6(3):222-30. [DOI:10.30699/acadpub.ijhehp.6.3.222]
- [4] Yellowlees PM, Marks S. Problematic internet use or internet addiction? *Comput Hum Behav.* 2007; 23(3):1447-53. [DOI:10.1016/j.chb.2005.05.004]
- [5] Chou C, Hsiao MC. Internet addiction, usage, gratification, and pleasure experience: The Taiwan college students' case. *Comput Educ.* 2000; 35(1):65-80. [DOI:10.1016/S0360-1315(00)00019-1]
- [6] Amichai-Hamburger Y, Ben-Artzi E. Loneliness and Internet use. *Comput Human Behav.* 2003; 19(1):71-80. [DOI:10.1016/S0747-5632(02)00014-6]
- [7] İskender M. Investigation of the effects of social self-confidence, social loneliness and family emotional loneliness variables on internet addiction. *Malays Online J Edu Technol.* 2018; 6(3):1-10. [DOI:10.17220/mojet.2018.03.001]
- [8] Cheng YS, Tseng PT, Lin PY, Chen TY, Stubbs B, Carvalho AF, et al. Internet addiction and its relationship with suicidal behaviors: A meta-analysis of multinational observational studies. *J Clin Psychiatry.* 2018; 79(4):9291. [DOI:10.4088/JCP.17r11761]
- [9] Boonvisudhi T, Kuladee S. Association between Internet addiction and depression in Thai medical students at Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital. *PloS One.* 2017; 12(3):e0174209. [DOI:10.1371/journal.pone.0174209] [PMID] [PMCID]
- [10] Kiani T, Fallahi KM, Dalvandi A, Hosseini MA, Norozi K. [Internet addiction and its related factors among nursing students in Tehran University of Medical Sciences in 2013 (Persian)]. *J Nurs Educ.* 2014; 2(4):50-62. [Link]
- [11] Maheri AB, Hamid Joveini H, Bahrami MN, Sadeghi R. [Thesudy of the effects of internet addiction on healthy lifestyle in students living in the dormitories of Tehran University of Medical Sciences, 2012 (Persian)]. *Razi J Med Sci.* 2013; 20(114):10-9. [Link]
- [12] Jafari N, Fatehizadeh M. [Investigation of the relationship between internet addiction and depression, anxiety, stress and social phobia among students in Isfahan University (Persian)]. *Sci J Kurdistan Univ Med Sci.* 2012; 17(4):1-9. [Link]
- [13] Taghavi S. [Validity and reliability of the general health questionnaire (GHQ-28) in college students of Shiraz University (Persian)]. *J Psychol.* 2002; 5(4):381-98. [Link]
- [14] Alavi SS, Eslami M, Maracy MR, Najafi M, Jannatifard F, Rezapour H. [Psychometric properties of Young internet addiction test (Persian)]. *Int J Behav Sci.* 2010; 4(3):183-9. [Link]
- [15] Anand N, Thomas C, Jain PA, Bhat A, Thomas C, Prathyusha PV, et al. Internet use behaviors, internet addiction and psychological distress among medical college students: A multi centre study from South India. *Asian J Psychiatr.* 2018; 37:71-7. [DOI:10.1016/j.ajp.2018.07.020] [PMID]
- [16] Bagdey P, Adikane H, Narlawar U, Dhage D, Surwase K, Kaware A. A cross sectional study of prevalence of internet addiction and its association with mental health among college going students in Nagpur city. *Int J Community Med public health.* 2018; 5(4):1658-65. [DOI:10.18203/2394-6040.ijcmph20181252]
- [17] Langarizadeh M, Naghipour M, Tabatabaei SM, Mirzaei A, Vaghar ME. Prediction of internet addiction based on information literacy among students of Iran University of Medical Sciences. *Electronic Physician.* 2018; 10(2):6333-40. [DOI:10.19082/6333] [PMID] [PMCID]
- [18] Dadipoor S, Zare F, Zarandi F, Ghanbarnejad A, Hasanzade R, Safari Moradabadi A. [Investigate internet addiction and effective factors among students in Hormozgan University of Medical Sciences (Persian)]. *J Health Syst Res.* 2014; 10(3):469-79. [Link]
- [19] Hosseini SM, Hemat Fard H, Esfahani P, Moradpour I. [Mental health status and its relation with students' internet addiction at Charam [Payame Noor University] in 2014 (Persian)]. *J Sabzevar Univ Med Sci.* 1970; 22(3):481-9. [Link]
- [20] Zhang MW, Lim RB, Lee C, Ho RC. Prevalence of internet addiction in medical students: A meta-analysis. *Acad Psychiatry.* 2018; 42(1):88-93. [DOI:10.1007/s40596-017-0794-1] [PMID]
- [21] Kim WJ, Yang JC, Choi Y. Relationship between adolescent internet addiction tendency and family environment. *Chonnam Med J.* 2002; 38(3):235-41. [Link]
- [22] Dargahi H, Razavi SM. [Internet addiction and its related factors: A study of an Iranian population (Persian)]. *Payesh.* 2007; 6(3):265-72. [Link]
- [23] Hasanzadeh R. [Internet addiction in students: Threat factor for mental health (Persian)]. *J Healthc Manag.* 2009; 1(3):79-85. [Link]
- [24] Asl JF, Goudarzi M, Shoghi H. The radio-protective effect of rosmarinic acid against mobile phone and Wi-Fi radiation-induced oxidative stress in the brains of rats. *Pharmacol Rep.* 2020; 72(4):857-66. [DOI:10.1007/s43440-020-00063-9] [PMID]
- [25] Nastizaei N. [The relationship between general health and internet addiction (Persian)]. *Zahedan J Res Med Sci.* 2009; 11(1):57-63. [Link]
- [26] Solhi M, Farhandi H, Armoon B. [Internet addiction among B. SC. students in Health Faculty, Tehran university of Medical Sciences (Persian)]. *Razi J Med Sci.* 2013; 20(106):40-7. [Link]

This Page Intentionally Left Blank

